

VOL. 20. ÉV.

No. 16. szám.

DETROIT, MICH.

DONGÓ

1060—25th STREET, DETROIT

Chas. Feleký
Lej 22 dec 15
808 W. 114th St.

1922 szeptember 15.

ÁRA EGY ÉVRE 3 BETEG DOLLÁR

RÉSZLET AZ ANGOL-SZÁSZ BIBLIÁBÓL

Megérkezés az ígért földre.

A "Le Rire" c. párisi lapból.

VAS ANDRÁS

VERSESE MESE A VÁNDORMADARAKRÓL

Tizenkét részben

IRTA: KEMÉNY GYÖRGY

A nagy költői mű bevezető része:

Vérrel vart subáját a nap vállra dobja.
Ráköszönt örömmel száz gulya kolompja.
Víg választ nyerítve zeng a ménes rája.
Kedve nőttén vakkant pásztornép kutyája.
Serkenő pusztának lángra lobban vére,
Harmatos virágot tűz a süvegére.

Napcsóktól megéled útja holt világnak:
Ég tövén a darvak V betűkbe vágnak,
Pajkosan pattog a pásztor karikása,
Pittyeg a fűrj titkon, senki meg ne lássa.
Bújja buta bibic nád ölén az eret;
Meghuzódik, mint a rossz lelkiismeret.

Széljuhász a felhők nyája mellett szárnyal,
Szétüt a bárány közt füttyös ostorával;
Foszlanak a felhők szelostor szavára,
Mérgeőbb csapását nyugton egy se várja.
Tágas égen felhők, téres pusztán nyájak
Ellepik a két nagy, szembenéző tájat.

Andalog a ménes móddal legelészve;
Ég felén szánt a nap, mégse kapja észbe
Gondok útját mérő pásztor a napállást.
Szomjas lova unja már a régtől várást.
Szájszögét feszítve mérgét zablán ontja;
Nagy szomját lónyelve érhetőleg mondja.

Serken a legény is, ujját szemre kapja;
Összenő markával homlokán kalapja.
Elhaló távolban házikó fejezlik,
Rajzanak felette füstméhek az égig.
Nádfedelű házban elkendőzött párja
Vágyó szerelemmel most talán őt várja.

Megbámulja szótlan a beszédes semmit;
Módja van, mert rája ajtót senki nem nyit.
Nápnéző pusztának kincses nagyszobáját
Kattogó kilincsre fősvényül nem zárják;
Emberszem ameddig koldulóba járhat;
Nincs sehol ökölnyi, lelkes földiállat.

Vas András befejező része:

„Jobb kezem pennát fog, nemzeti nagyasszony,
Hogy éltes szeméből bús könnyet fakasszon.
Mint a vízözönnek biztató galambja:
Zöld gallyat szeretnék vinni az ablakba,
Csakhogy menykővét itt átokfelhő szórja,
Igy lettem a bánat kárhozott hollója”.

„Nemzeti nagyasszony! Csúf halálmadárnak
Százszor átkos szárnyán röppenésre várnak
Gyászos hírmondások. Sántító sorokba
Felpanaszló lelkem bánatát zokogja.
Ha sajtó szívembe mártanék most pennát:
Könytenger zuhogna a papirtelken át”.

„Gyászoló sorokban féltő hírmondások
Jajgatón megásnak széles bánatsáncot
Anyalélek mélyén. Minden ujjam reszket,
Hogy papírszántással ácsolok keresztet,
Átkozott hírt mondok az édesanyának:
Nemzeti nagyasszony, sírt ástunk fiának”!

„Jóska gyerekünket gyilkos tüztől védve
Ment el Árpád úrfi az isten elébe.
Példával mutatta: van magyarban lélek;
A kis Jóska megvan, ő meg odaégett.
Hogyha tán régebben átok járt körülte:
Az élettáblát itt tisztára törülte”.

„Áldott oktatónk az isten elvette;
Trónjához vezette, mert nagyon szerette.
Gazdagabb lett véle a tágas menyország,
Míg minálunk jajjal könnyeznek az orcák.
Gyászol minden asszony, kis gyerek, nagy ember;
Bánatból, sírásból van itt széles tenger”.

„Nemzeti nagyasszony! Életért új élet!
Vállaljon fiának engem: volt cselédet.
Vállaljon fiának csak úgy a lelkével;
Jó, magyar szívének nagy szeretetével
S áldja meg az isten drága asszonyságot,
Áldja meg a síró, bús Magyarországot”!

VIDÉKI KRÓNIKA

BETHLEHEM környékéről elkerült az egyik bodi a vad nyugatra s néhány hónap múlva visszatért és ugyanesak dicsékedett, hogy ő szörnyen ért a szarvas marhákhöz, különösen pedig a fejéshez. Ezen az alapon kapott is munkát egy farmernél, ahol éppen a fejés lett volna az első foglalkozása. Neki is gyürkőzött a bodi alaposan, csak hogy a bikát akarta megfejűi, annak pedig nem tetszett a dolog és úgy kirugta a bodit, hogy az udvar közepén termett a fejő-édénnyel együtt. Mikor a farmer megtudta a dolgot, szörnyen mulatott az eseten. A bodi az éjjel folyamán ellógott a vidékről.

Eastonban a festékgyári bodik egy talián atyafit is meghívtak a vendégségbe. A talián meg is jelent, még pedig egy telivérű paripával. A magyar bodik úgy megörültek, hogy elkezdtek ölelni-ésokolni a taliánt, sőt olyan is akadt köztük, aki a lovát kezdte ölelgetni. A paripa megsokalta az udvarlást és elkezdett repülni le a vasuton, a talián meg utána. Mikorra elérte, akkor már a koesi ment elül, a paripa meg hátul. A bodik is utána kapaszkodtak, mert megörültek annak, hogy most repülőgépen ülhetnek. Néhányan úgy ültek a koesin, hogy a lábuk volt fölfelé, a fejük pedig lefelé. Egyeseknek még a körmük is levált a nagy kapaszkodástól.

Meg is fogadták, hogy máskor boldog állapotban nem ülnek repülőgépre.

Zelienople környékén lovat vett egy bodi a másiktól. Már két nappal előbb megkezdtek az áldomást: be is kaesintottak úgy, hogy már egymást se látták. A vevő bodinak mégis csak kinyílt közben a szeme és azt mondta, hogy lovagolni fog a paripán. Fel is ült a lóra és a másik bodi nem győzt eleget dicsérni a lovaglását. Mikor a huszár leszállott a lóról, akkor sült ki, hogy csak az egyik lábán volt cipő, a másikon még harisnya se. Össze is szidta a miszisz, hogy szép huszár az, a ki meztláb lovagol.

Zelienoplen a tótok meg a polyákok megüzenték a háborút a magyaroknak. Azt követelték, hogy szüntessék be a ködmönlé főzését, mert ha minden háznál főzik a ködmönlevet, akkor az övékre nem lesz order. A magyarok csak nevettek a dologon, de egyszer komoly lett a veszedelem, mert éjjélkor öt "otomobil" állt meg a pálinka piacon nagybotosokkal, akik végigkutattak mindenkit. A cigányhoz zörgettek be először, aki azt gondolta, hogy vendégek jönnek és előkapta a hegedűjét, de nagy volt az ijedelmé, mikor meglátta a nagybotos komákat. Össze is szedtek a nagybotosok üstöt, ködmönlevet

és áztatott szőlőt. Hamarosan tiz-nhét ködmönlé-gyárost szólítottak komának s még a stóros bodival is kivették a ködmönlevet s butykost a rizskásás zsákból. Igen haragudott a stóros bodi, mert azt mondja, hogy nem elég, hogy jól tartja a bodikat, de még be is jelentik. Hát most nagy szomorúság van a pálinkás piacon.

Columbusban egy nagyon meleg nyári vasárnapon kirándult egyik columbusi bodi. A folyó mellett lakó angol farmerhez mentek a kirándulók, akik alaposan felpakoltak az "élőmozsiából", még esőves kukoricát is vittek, hogy majd kukorica-sütéssel passzióznak a fürdés után. Természetes, hogy a ködmönlevet üveg sem hiányzott a felszerelésből. A kirándulók nekivetkőztek és elmentek fürdeni a közeli folyóba, az ételt-italt egy fa alatt hagyták és gondosan betakargatták a gunyájukkal. A farmer disznai megéreztek a jó ételszagot és addig lökdözték az ólajtót, hogy az végül is engedett és a kiszabadult kocák nekiestek az ebédnek. Megettek mindent, csak a kukoricát hagyták ott, sőt a ködmönlevet üveg tartalmát is kiszűreszték s ráadásul megettek a bodi szalmakalapját.

Mikor a fürdőzők visszatértek, rémülve látták, hogy vendégek jártak náluk. Hamarosan felöltöztek, csak a bodinak volt egy kis baja, mert a nadrágból kifityegett a térd. A jólakott angol disznók a finom paprikástól és ködmönlétől magyarul rőfögtek, mintha csak azt jelezték volna, hogy máskor is legyen szereneséjük. A kalap nélkül maradt bodi szentül megfogadta, hogy a jövő karácsonyra ő szurja le azt a disznót, amelyik a kalapját megette és a nadrágját kirágtá.

KEMÉNY GYÖRGY

könyvét, Vas Andrást, rendelje meg minden jóra való magyar.

VETERÁN PESTA

régi amerikai és Zöldfülü Marci

MARCINK, hát a pricsporti szövetségnek harminc esztendősb jubáldja lesz oszt oda mán csak le kellett vóna menni, merhogy ott valamikor nagy vót a becsület oszt még a kocsmák falára is kipingáltatták a képes felünket. De hát semmi se tart örökké ezen a sáros világon, merhogy a régi szenvedők mán igen bújnak a föld alá oszt tán a kecskét se tartik mán többet dugva Pricsporton. Valamikor a Dongót is olvasták ott minden házba, de nem potyán, most meg harapófogóval is alig lehet kihuzni a betegeket. No, de azér már csak mégis elmennénk a jubáldra, ha ojjan messzi nem vóna Pricsport, de vasuton gyalog még András napra se érnének tán oda.

Mahónap mán mindenféle strájkknak végi lesz oszt csak itt-ott maraggyunk majd a stappoló junyiba, de azér nem baj, mer a meddig mink ketten benne vagyunk, addig megmarad a junyi. Mondok minek is hagynánk ott, mikor ugyse igen érdemes dógozni. A zöreg Dongó hóttra dógoszta magát mer holmi könyvet firkált a zamérikaji magyarokról, de hát mi haszna van belüle. Sokkal lyobban tette vóna, ha holmi fájtintos ködmönlevet főzött vóna, mer arra annyi vóna a koszcimer, hogy tán nem is győzné a főzést, de hát minek a magyarnak a könyv? Mondok még megokosodra tülc, mán pedig a zokosság

rosszabb a nyavojánál. Merhogy minek legyék okos a magyar?! Ha meg okosodni akar, hát akkor ott van a zalmoskönyv meg a csizijó. Abbul mán csak megokosodhat mindenki.

Mozogj no, Marcink, oszt köpjünk be valahol egy kis ködmönlevet, mer még béka nyó a gyomrunkba attul a sok paptul.

Hát mégis mozog a föld?

Ugylátszik, hogy azért Magyarországon is mozog a föld, lassan ugyan, de mégis csak mozog. Erre mutat Reinprecht Antal veszprémi képviselőnek július 10-én, a magyar nemzetgyűlésen elmondott beszéde, amelyből közöljük a következő részt:

„A mai kormány rendszere nem a konzervativizmus, hanem az erőszak, a sötétség. (Helyeslés balról.) A korszellem elől nincs kitérés. Kétségtelenül a korszellem hozta magával a jelen század szociális átalakulásait, valamint a népek egymásra utaltságának a gondolatát. Mindez nem ellentétes a nemzeti érzéssel és a nemzet történelmével. A modern polgáreszme a liberalizmusban tisztul meg. A mai kormány nem a konzervatív utján haladt, hanem a reakcióén. A radikálisból és még inkább a szocializmusból feltörő demokrácia uralkodik az egész világon.

A kormánypárt és a nemzeti érdek ma ellentétek. A főrendiház gyors megvalósítása, a méltóságos és excellenciás grófok és hercegek kised játéka csak a kormányt érdeklik. A nemzetnek demokratikus haladásra van szüksége. Ezt a haladást a kormány azzal akadályozza meg, hogy ezt a szót: köztársaság, még ma sem szabad ebben az országban nyilatni, becsületesen, törvényes formák között kifejtett propaganda során ki-ejteni. Nálunk azzal a köztársasággal rémitgetik a tájékozatlanokat, ami

minden volt, csak éppen köztársaság nem s amelyből hiányzott a köztársaság ismérve: a polgári demokrácián felépült parlament. Ezzel a szerencsétlen alköztársasággal rémitgetik az ország népét és nem Svájcot, nem a boldog köztársaságot idézik, hanem a proletárdiktaturát, az örültek uralmát.

A köztársaság ellenzőinek tábora azt állítja, hogy még éretlenek vagyunk a köztársaságra. Az én nézetem az, hogy csak a nép maga dönthet ebben a kérdésben, nem pedig a nemzetgyűlés.

A választások alatt soha nem mondhattam meg, hogy az egyetlen konstruktív és konzervatív ut a köztársaság. Azt sem mondhattam meg, hogy ez a legigazságosabb, mert nem a születési előjogokra van alapítva; a legdemokratikusabb, mert rövid lejáratu; a legbölcsebb, mert legjobban biztosítja az uralkodó elvek váltogadását.

Mi némaságra vagyunk kárhöz-tatva. Ezért van az, hogy még tanult, intelligens emberek is úgy néznek ránk, mint a bélpoklosokra. Közben pedig a történelem szakere rohan tovább és mi megint lemaradunk, mint 1918 október előtt. A kormány bekötött szemmel tapos az egy helyben álló hajón és nemcsak maga hiszi, hogy a hajó halad, hanem velünk is el akarja azt hitetni.

Én nem kívánom, hogy a kormány liberális politikát folytasson, ebben nem is bízok, de csináljanak becsületes politikát és értsék meg a korszellemét, amit amugy sem lehet elnémitani, azt nem győzi le sem a fegyver, sem a börtön fala. A szellem kitör bilincseiből és akkor zuz, rombol, pusztít. Én ettől akarom szerencsétlen hazámat megvédeni, ezért tettem meg ezt a figyelmeztetésemet.”

FÖLDIKÉM!

Osztrák koronákkal fizessék ki az örökségedet, ha ellopod a más Dongóját!

KÖZELEG A TÉL

Helyesen teszi, ha már most bejön hozzánk és megtekinti az általunk árusított ugy puhaszenes, mint keményszzenes kályháinkat, amelyeknek kitünő jóságuk már be van bizonyítva s mégis a legolcsóbbak.

Szételőprések, hordók, köedények és kékorsók mindenféle nagyságban a legjutányosabb áron házhoz szállítva.

FIGYELJE ÁLLANDÓAN KIRAKATUNKAT!

SZABOTT ÁR MINDEN VEVŐNEK.

MINDEN MEGVETT ÁRUT KIVÁNATRA HAZHOZ SZÁLLÍTUNK.

GEGUS TESTVÉREK

VAS- ÉS PESTÉK KERESKEDÉSE

8130 WEST JEFFERSON AVE.

CHROMEI ESETEK

CHROME-N az egyik bodi szörnyen dicsekedett, hogy mindenkinek ő parancsol a burdosháznál. Minapában nagyon megjárta, merthogy mulatságra készültek s a dicsekvő bodi néhány órával a bál előtt jól bekacsintott a ködmönleves üvegbe és otthon ugyancsak osztogatta a parancsot a görlinek, hogy milyen ruhát vegyen fel, meg azután hogy siessen, mert ő nem akar utolsónak menni a bálba.

A megjegyzésekre figyelmes lett a miszter és szörnyü dühbe gurult, hogy aszongya, hát "az én házamnál még ilyen koca-burdosok is parancsolni akarnak. Majd megmutatom, hogy ki parancsol és a görli nem megy a bálba!"

A bodiban ugy dolgozott a ködmönlé, akárcsak a Japka lovában a fájdalom és heves szöváltásba elegyedett a miszterrel, aki végre is megunt a sok papolást és ugy csúdohány-tartón mázolta a bodit, hogy még a lépesőket sem ért rá megszámlolni. A miszter a "paptáskát" is utána vágta és rászólt a bodira, hogy oda többé be ne tegye a lábát.

A bodi nem számított erre a váratlan csapásra és ugy megijedt, hogy még a hideg is kirázta. Fel se tudott állani hirtelenében, de kiment hozzá a görli és egy barátnejával talpra állították, s a "paptáskát" nyakába akasztva karonfogva ugy vezették, akárcsak egy menyasszonyt. A bodi szörnyen dühös volt és mérgében mind megrágta a takarmány kalapot addig, míg az uj burdosházhoz értek. Csakhogy a bodinak nem tetszett az uj kvártély, merthogy a miszter is meg a miszisz is dolgozott és így a kényes bodinak kellett megforgatni a tojást a kotló alatt, amit egyáltalán nem szeretett.

Bánatában minden este ellátogatott a bodi a görliék háza elé, de nem mert bemenni, hanem csak a szájvó-

kon járta a dobonyi rezgőt és a többi bodik még nótát is csináltak róla, hogy aszongya:

Hat üstökös csillag van az égen,
Csárdás Pesta táncol az utszéken.
Hej, de csunyan vicsorgati fogát,
Mert elesútkák tőle a rózsáját.

A bodi szörnyen felhorgolt, mert attól félt, hogy belekerül a Dongóba és azzal ijesztgette a chromei bodikat, hogy ő jól tudja a bicskát forgatni, merthogy végigküzdötte a nagy háborút a krumpliczó regimentsben. Erre az egyik bodi azt felelte neki, hogy Amerikában meg nem bicskával pucolják a krumpliczó, de beretvával. Ugylátszik, hogy a bodi kedve elment a beretvtől, mert felhagyott az ijesztgetéssel, ehelyett inkább meg kérte az egyik bodit, ki az öreg miszternél lakik, hogy vállalja el a békebírói szerepet és szerezzék neki vissza a régi burdot, mert ha vissza nem veszik, hát elmegy az ökontriba és akkor a sifkártya árát még harapófogóval se húzza ki belőle az öreg.

A békebíró ki is tett magáért, mert addig könyörgött a miszternek, hogy végül is visszavette a bodit, aki azonban eldicsekedett, hogy ő nem kunyorrálta magát vissza, hanem az öreg kérte a visszamenésre. Mikor a miszter meghallotta a dolgot, rászólt a bodira, hogy ha be nem fogja a szecska-rágóját, hát ugy kivágja még egyszer, hogy egy tucat görli se fogja összeszedni. A bodi azóta nem is zongorázik, csak attól fél, hogy megdicsérik őt a Dongóban, mint hűséges potyaolvasót.

T. B. G.

DR. FARKAS GÉZA

5000 DOLLAR BIZTOSÍTÉK
AZ ALLAMNÁL

és pontos elintézés. Pénzküldés, jogi Magyarországi és itteni peres ügyek gyors tanács és hűjőjegy.

FORDULJON HOZZAM BIZALOMMAL.
1958 Genesee Street Toledo, Ohio

MURIN JÁNOS

ÓHAZAI PÉKMESTER

325 CONOVER STREET,

DAYTON, O.

Ohio állam egyik legnagyobb magyar sütődjéje.
Naponta hazai módon sült, friss kenyér és sütemény kapható a legolcsóbb áron. Pontos és lelkiismeretes kiszolgálás.

EGYEDÜLI MAGYAR PÉKÜZLET DAYTONBAN!

DETROITIAK FIGYELMÉBE

Detroitban Daubner Ferenc ur, vagyis "kiesi bácsi" meg van hatalmazva a Dongó betegeinek ápolására. Ajánljuk őt a magyarság jóindulatába.

VAS ANDRÁS

a magyar irodalom egyik nagy szenzációja. Rendelje meg a könyvet a Dongónál.

ÉRTESETÉS

Pittsburgh, Pa. és környékén Papir Endre és Tóth Péter urak fel vannak hatalmazva a Dongó előfizetéseinek felvételére és nyugtázására.

ÉRTESETÉS

South Bendben Császár Pál honfitársunk volt szives elfogadni a Dongó beteglátogatását. Ajánljuk őt az ottani magyarság jóindulatába.

Tel. Princeton 2584-R.

DR. MAJOROS JÁNOS

MAGYAR FOGORVOS

3820 Buckeye Road, Cleveland, Ohio

Rendelő órák: Hétköznap délelőtt 9-től este 8 óráig. Vasárnap 2-5 óráig

KOZELL JÓZSEF

tudomására adja összes barátainak és ismerőseinek, hogy a 300 Grand Str., cor. 3rd Ave. alatti saloon helyiséget megvette és azt ujonnan berendezve ÉTTEREM ÉS LUNCH ROOM-AL

egybekötve, vendégeit a legjobb kiszolgálásban fogja részesíteni. Ne mulassza el meglátogatni ha Pittsburghba jön.

KOZELL JÓZSEF

300 GRAND STREET
PITTSBURGH, PA.

MUFFOL MISKA FŐBURDOS SZAVALATAI

MAHÓNAP vége lesz már a pitnyikeknek, merhogy gyűnnek a zósi esők oszt nem érdemes kimeni a zerdőbe, mert sáros lesz a zember, ha lejül a földre. Mondok most már a préseles meg a káposzta taposás gyün, hát minden órajtos bodilyól kösse meg a madzagot.

Róvéba meg elment a bodi látogatóba a vót burdos gazdáho oszt vitt magával egy kvárta hódvilágot is, a kibül a gazda beköpött egy kupicával, de azutég elment a fektribe, hogy megkeresse a kenyérhe a szalonára valót. A bodi ottmaratt oszt igen tukmálta a misziszbe a hódvilágot. A szomszéd miszisz is átnézett néha oszt megnézte egypárszor a plafondot pohárcsokolás közbe. Hogy a limentes flaskó igen megmelegítette a fileket, hát a miszisz kóbászt süttött a bodinak oszt csaptak nagy pádét. A szomszéd ájris asszony is kivánesi lett a pädéra oszt hogy bekukskált, hát majd kové merett. Szalatt is oszt belekijabált a beszélőjukba. Hát nemsokára ott is vótak a vőfények oszt komaságba hitták a bodit a miszisszel meg a hódvilágos flaskóval együtt. Órajtos hives szobát attak nekik, oszt a bodi sokáig mérte a nem nagy lakást, ahol szidizen lett belüle. A miszisz ugyan főzi most a miszternek a béke vocsorákat, de a boditul nem jó megkérdezni, hogy mikor mén megint pädéba.

Zelinópon meg egy igen jó táncos miszisz megugrott a nagybotosoktul a pájinkás pijacon. A nagybotosok nem szalattak utána, mer ugysis tutták, hogy visszamén nemsokára. Hát vissza is ment, oszt akkor felültették a fri otomobilra oszt igen vallatták, hogy kinek a pájinkáját áruli tejes

kupákba. De a miszisz nem vallott oszt a kompánista kibélelte ezer talérér, merhogy a miszisz igen ügyesen áruli a hódvilágos tejet.

De nem szavazok már többet, mer a zegyik miszisz izent, hogy mennyek szőlőt préselni. Hát mondok már csak megteszem a kedvét, merhogy nem vagyok smucig.

Himlervillei esetek

A HIMLERVILLEI bögös családja minap jött az óhazából és hogy az asszony is lássa, milyen nagy zenész a bodi, hát borzasztó nagybögösen cipelte a nagybögöt a hátán. A bodi magával vitte a fiát is, hogy gyakorolja az is magát a zenében, de mivel a bodit nagyon rövidre szabták: a bögő bizony a földön huzódott és a bodinak a fia azt a tanácsot adta, hogy csináljon a bögő alá keréket és ugy könnyebb lesz azt tolni. A bodi ezért ugy megharagudott, hogy ha meg nem fogják, izzé-porrá törí a hangszert. De nem is volna azóta tanácsos előtte emlegetni a ke-rekes bögöt.

A másik bodi meg nem hallott a fülétől, oszt ahogy épen elhagyták a zenélést odaszólt, hogy azt mondja mért nem huzzák, hát nem látják, hogy a bodik nótaszóra táncolnak?

Az egyik bodi a bányában a vizesládát motornak nézte és azt mondta a "treklérnek", hogy ranolja arrább.

Egy bodi igen nagyra volt azzal, hogy ő milyen szépen tud hegedün játszani. Azzal rémitgette a bodikat,

hogy a zenediját fel fogja emelni, de a bodik aztán tudtára adták, hogy nemhogy ők fizetnének többet, hanem ezután neki fog kelleni fizetni, ha azt akarja, hogy a hallba beengedjék cincogni. Így aztán a bodi alábbhagyott a nagy feszítéssel és azóta megelégedetten dörgöli a juhbórt a régi "prajzért".

Jánok és Cleveland

Jánok éppen olyan messze esik Cleve-landtól, mint Makó Jeruzsálemtől, de egyszer azért mégis nagyon közel került hozzá. Jakab István, a hirneves clevelandi "halálbíró", aki valamikor Jánokon látta meg először a napvilágot, a háboru alatt egyik rendőr ismerősével elment megnézni a Niagara vizesését. Mikor átmentek a canadai oldalra, ott természetesen vallatóra fogták őket és megkérdezték először a rendőrtől, hogy hol született és amerikai polgár-e?

A rendőr kijelentette, hogy Cleve-landban született és amerikai polgár. A rendőr után Jakabra került a sor, akitől szintén megkérdezték, hogy amerikai polgár-e?

— Igen — felelt Jakab büszkén.

— Hol született? — volt a másik kérdés.

— Jánok-on — válaszolt Jakab nyugodtan.

— Hol van Jánok? — kérdezte a canadai hivatalnok.

— Hát közel Cleveland mellett — magyarázkodott Jakab.

És ezzel a dolog el volt intézve.

ROTH BANKHÁZAI

ERŐS
MINT A
SZIKLA

PÉNZKÜLDÉS HAJÓJEGYEK
KÖZJEGYZŐI IRODA
HAZAI JOGI ÜGYEK

401-403 Jerome St. McKeesport, Pa.
Pittsburgh State Bank
506 Grant St., 507 5th Ave.
Pittsburgh, Pa.

ÓHAZAI HUMOR

Irja: Bechtold J. Budapest.

EGY PIKÁNS KALAND.

AZ EMBER ne kérkedjék a nőknél elért sikereivel, még akkor sem, ha tényleg voltak. Ezt én nagyon jól tudom... de az egyik kalandomat, mégis, hadd meséljem el.

Szereplők:

egy nő (a cselekmény idejében szőke), a cikk írója és egy szerencsésebb férfi, egy szálló, 300 méter gyorsvonat, két szoba, amelyekben nem szabad spirituszt égetni, két ágy, amelyek közül az egyik egészen ártatlanul kerül ki a kalandból, két ceruza, amellyel nem írnak, egy fal, egy szép kép, egy egész biztos, egy rövid fejtörés, holmi remény, egy bájos mosoly, egy izgató kopogás és egy magyarázó végszó.

Vegyük először is sorra a szereplőket:

A gyorsvonat: robot Aradról Temesvár felé;

a nő: postafőnökné és egy másodosztályú fülkében ül;

én, a cikk írója: vele szemközt ülök és hihetetlenül kedvesen beszélgetek vele;

a mosoly: gyakran jelenik meg a nő ajkán és sokat ígér;

holmi remény: Vingáig alszik, de azután ébredni kezd keblemben egy érdekes és izgató kaland valószínűségét illetőleg;

a szálló: ott áll a temesvári pályaudvar közelében és befogad minket éjszakára;

a két szoba: egymás mellett van;

a két ágy: az egyik az ő szobájában, a másik az enyémben áll;

egy fal: ez választ el bennünket, nehogy azt mondhasssa valaki, hogy nem volt köztünk semmi;

egy rövid fejtörés: én kezdem azon, hogy megkockáztassam-e a merész lépést?;

a kopogás: a közös falon keletkezik az ő szobájában, ugy éjjel 11 órakor;

egy egész biztos: ez én valék, hogy a finom és folytatódó kopogások nekem szólnak;

egy szép kép: ez elém tárult, amidőn gyors elhatározással és örömtől

repeső szívvel a szobájába benyitottam;

a szerencsésebb férfi: ott volt mellette!;

a magyarázó végszó: a szerencsésebb férfi a férje volt. A kopogás ugy keletkezett, hogy ketten ceruzával a Morsejeleket kopogtatták a falon, szórakozásképpen próbára téve így egymást, ki tudja kettőjük közül jobban hallásból leolvasni a jeleket.

Miután a szereplőket bemutattam, hozzáfoghatnék mostan a történet megírásához. De nem teszem. Elvégre mégis csak elitelendő csunya dolog az indiszkréción. Különösen olyanok részéről, akiknek csak nemsikerült kalandjaik vannak.

(Bechtold)

A CSODASZAPPAN

Szomszédságomban egy öreg aszszony lakik. Gyakran átjártam hozzája elbeszélgetni. Ilyenkor sorra mutogatta elsárgult fényképeit és az öt dicsérető újságcikkeket.

Valamikor elsőrangú artistaszám volt európai orfeumokban; híres volt szépségéről és hirhedt szerelmi kalandjairól. Most persze már csak rongya önmagának, de hiusága a régi: még mindig masszirozza, keneteti, sminkeli és lisztezi az arcát. Egyre azt hajtogatta előttem, hogy a híres Ninom de l'Enclos még 70 éves korában is meghódította saját fiát...

Most már nem sminkeli magát, mert nagyon különös történet esett meg vele.

A Leipziger Illustrierte Zeitung hirdetéseit böngészve egy fiatalító szappanról olvastam. Ezt a hirdetést kivágtam és néhány rózsaszál kíséretében átküldtem öreg szomszédnőmnek. Csak ugy csipkedésből. És mi történt?

Az öreg bohémnő rögtön hat tucatot rendelt a szappanból. Miután a szappanok megérkeztek, naponta vagy hétszer mosta egész testét a fiatalító szappannal. A hatás meglepő volt.

Egy havi használat után énekelni kezdett és feleségem megtiltotta, hogy a nőhöz még egyszer átmenjek. Kéthavi használat után az éjjeli szekrénye felső fiókjában tartogatott kihullott fogai újra visszaestek a szájába és ott gyökeret vertek. A fekértére festett ősz haja egyre sűrűsödött és visszanyerte szép vörös szőke színét. Két hét múlva már a veszedelmes életkort érte el visszafiatalodásában és erkölcselen merényletet követett el a szeneslegény ellen.

Három hónap elmultával már a ruhaszárító kötélén táncolt és kikezdett egy kadétiskolással. A szappan további használatára folytán rohamosan kezdett kisebbedni és egy szép napon gyermekké fiatalodva egy szál ingben, fogatlan szájában cuclival, négykézláb csuszkált a szoba padlóján.

Mivel nem látszott éppen kizártnak, hogy a fiatalító szappan továbbhasználásának esetén a gyermek a sirban fekvő szülőanyjának nyugalmát is megzavarhatja, elvettük a nőtől, illetve a gyermektől a szappant. Azóta szépen fejlődik és már járni tanul.

(Bechtold)

ÉRTESETÉS.

Utóbbi időben nagyon divatba jött, hogy egyesek minden megbízás nélkül felszedik a Dongó betegeit és meg is tartják azokat emlékül. Ezután tekintet nélkül kidongjuk azok neveit, akik megtartják a Dongó betegeit.

KERESTETÜNK

olyan egyént, akiről a szeplőt nem tudjuk eltávolítani, ha az utasítás szerint használja a

HERMAN-féle SZEPLŐ-KRÉMET

HERMAN SZEPLŐ CREME CO.
Dep. 5. AURORA, ILL.

FORDITÁST

angolból magyarra, vagy
magyarból angolra

gyorsan és jól

elvégeznek a Dongónál. Ha van valami fordítani valója bármily modern nyelvről, csak küldje be bátran erre a címre:

DONGÓ

1060—25th STREET
DETROIT, MICH.

DONGÓ

Megjelenik havonta kétszer.

Szerkesztő: KEMÉNY GYÖRGY
Rajzoló: KEMÉNY JÁNOS.

ELŐFIZETÉSI AR:

Amerikában egy évre	\$3.00
4 hónapra	\$1.00
8 hónapra	\$2.00
Magyarországra egy évre	\$3.50

A DONGÓ CIME:

1060—25th Street, Detroit, Mich.

DONGÓ

HUNGARIAN COMIC PAPER
PUBLISHED SEMI-MONTHLY
Editor: GEORGE KEMÉNY.Entered as second-class matter July 15th,
1916 at the Post Office at Detroit, Mich.,
under the Act. of March 3, 1897.

VIGYÁZÓ JÁNOS

MEGFIGYELÉSEI

RUDYARD Kipling, a hírneves angol költő alaposan kirucant a minapában az Egyesült Államok ellen. Szemükbe vágta az amerikaiaknak a következőket:

1. Amerika két évvel, hét hónappal és négy nappal később lépett be a háboruba, mint kellett volna. 2. Időelőtti békét erőszakolt ki és ott hagyta az ántántot a fegyverszünet napján. 3. Amerikáé a világ aranya, de viszont ők megmentették a lelkeiket. 4. Az igazi Amerika megszűnt a polgárháboru idején. Azóta tönkretette az igazi Amerikát a bevándorlás..

Ez a kiplingi kirohanás alapos kavarodást idézett elő az amerikai sajtóban Csak természetes, hogy a lapok élesen támadják Kiplinget, aki így szembeköpte az egykori fegyvertársakat.

A Kipling vádjaira adott válaszok közül a legérdekesebbek egyike Borah szenátoré, aki többi között ezeket mondja:

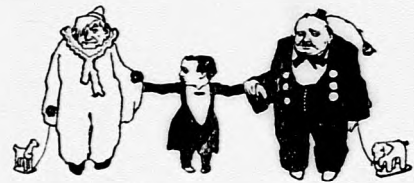
“Mi vállalkoztunk arra, hogy megverjük az ellenséget. Megtettük. De arra nem vállalkoztunk, hogy szétépjük Németországot, feldaraboljuk Magyarországot, megöljük Ausztriát és a világbéke örve alatt katonai táborra alakítsuk Európát.”

Borah szenátor szerint a békeszerződés az oka annak, hogy Európa egyre mélyebben süllyed a nyomorba és a káoszba; a lehetetlen és Amerika-ellenes békeszerződés. Azt mondja Kipling, hogy a miénk az arany? Hát melyik nemzet keresett többet a háboruban Angliánál? Egyetlen kereskedelmi és tengeri ellenfele megsemmisült, Anglia kétféle területet kapott 40,000,000 lakossal. Hát ez nem elég Kiplingnek?

Kiplingnek és vele együtt a pénzéhes angoloknak nem elég az Amerika segítségével szerzett háborús kinc. Nekik most már a miatt is szörnyen fáj a fejük, hogy Amerikában sok az arany és ők ezt az aranyat szeretnék elkaparni valamelyes módon. Az angolok mellett a franciák is dühösekre Amerikára egyrészt az itt felhalmozott arany miatt, másrészt pedig azért is, mert Amerika nem támogatja őket vakon imperialista törekvésekben. A segítségért könyörgő egykori fegyvertársak most meggyanusítják és szembekövik azt az országot,

amely három millió emberével és a jó amerikai dollárok billióival kihuzta lábukból a tövist és kierőszakolta a háborus döntést az ő javukra. Hát ilyen a “győztesek” hálája!

Kipling még a bevándorlást is szemére veti Amerikának. De ha nem jött volna ide a polgárháború óta vagy 35 millió ember, ha azok nem neveltek volna fiaikat, akkor nem küldhetett volna Amerika három millió embert a dicső angolok segítségére s a három millió ember nélkül ugy kiporolták volna őket a németek, hogy még most is ordítanak. No, de a Kipling ur kiszólása legalább meggyőzte ezt az országot arról, hogy hányadán vagyunk a volt fegyvertársakkal. Ez is csak megér valamit.

KEMÉNY GYÖRGY

— ÉS MÁS EGYEBEK

Nemes Kemény György huszonöt éve Verset ír..

Ez gyógyíthatatlan baj,

Erre a betegségre

Nincsen ir..

Dalolt, mesélt, szétszórtá

Lelke kincsét

S poéta sors, mi rája vár:

Centes inség..

Árult vón' munsájt,

Lett volna bankár,

Ma betétje lenne

Valamelyik banknál.

De így.. szegény maradt

S keserves gond neki a

Mindennapi falat..

VAS ANDRÁS

kérdi öntől, hogy megrendelte-e már Kemény György könyvét az amerikai magyarokról?!

FÖLDIKÉM

A ménkü borotváljon meg, ha ellopod a más Dongóját!

A MAGYAROKHOZ

OLVASOM az egyik amerikai lapban, hogy Sinclair Lewis egy könyve elfogyott rövid idő alatt négyszázezer példányban. A könyv címe "Main Street" és írója meglehetősen ismeretlen mennyiség volt ezelőtt. Hatalmas számban elkapkodott könyve ismeretessé tette az egész országban és ma Sinclair Lewis nagy legény az itteni irodalmi berkekben.

Európai vélekedések szerint az amerikai csak az üzlettel törődik és nem sokat számít előtte az irodalom. A Sinclair Lewis könyve mást bizonyít, mert a világon hol fogyott el még valaha egy-egy könyv 400 ezer példányban?!

A Sinclair Lewis könyvéről eszembe jut "Vas András", az amerikai magyarokról, a kivándorlásról írt nagyterjedelmű költői művem, amelyről már jóelőre is annyi jóindulattal emlékeztek meg egyes amerikai magyar lapok. Erősen ajánlották az amerikai magyaroknak, hogy szerezzék meg ezt a róluk írt könyvet, amit annyi szeretettel, az egész lelkesemmel írtam meg elsősorban az amerikai magyaroknak. És az amerikai magyarok hallgatnak, akárcsak a közmondásos dinnye a fűben.

Amerikában van legalább 300 ezer magyar s ezek között akadnia kell legalább tizezer olyan magyarnak, akinek módjában van az, hogy a magyar írásért is tegyen valamiképp. Hol vannak hát ezek a magyarok. Hol vannak az amerikai magyar papok, egyesületi vezetők, parádés nagyságok, üzletemberek és mások, akiknek elsősorban kellene megnyilatkozniok?!

Vas András című könyvem a magyar irodalom legnagyobb terjedelmű költői elbeszélése s dicsekvés nélkül mondhatom, hogy a legnagyobb magyar költői művek mellett is bátran megállja helyét. Könyvemben, amely valósággal elsorvasztott hónapok alatt, az amerikai magyarságnak igyekeztem emlékoszlopot emelni. Hát mit kell még tenni ezért az ame-

rikai magyarságért, hogy legalább a gondtalan megélhetésig eljusson az ember?! Vagy az amerikai magyarságnak egyáltalán nem lenne érzéke a szép, jó és nemes iránt?!

A lapok legnagyobb része barátságos részvétellel említette, hogy a legnagyobb anyagi gondok között írtam meg nagy költői művem. Hát ez tökéletesen igaz! De igaz az is, hogy én ezeket a gyilkos anyagi gondokat már nagyon meguntam és 25 évi küzdelem után szeretnék már egyszer ember módon élni. Az amerikai magyarságtól függ, vajjon továbbra is megmaradjak-e a magyar írás szolgálatában, vagy nem. Ha az amerikai magyarságot még róla írt nagy művem se tudja felébreszteni ha az amerikai magyarságnál még a legnagyobb terjedelmű magyar költői elbeszéléssel se lehet kenyérre valót szerezni, akkor ez volt az én utolsó magyar írásom. Ha kell, úgy akár évekig tartó vas-szorgalom árán is angol nyelven fogom kihozni a még bennem rejlő értékeket és azoknak fogok írni, a kiknél százezer példányokban lehet eladni valamire való könyveket. Nagyon meguntam már, hogy egyik legfőbb érdemem a szegénység legyen.

A Dongó olvasóihoz is van ezuttal egypár szavam. A két éven keresztül tartó gazdasági válság miatt nyomasztó gondokkal küzdött a Dongó, bár állandóan több ezer dollárja volt szanaszéjjel. Most is úgy van! Arra kérem tehát mindazokat, akik tartoznak valamivel a Dongónak, legyenek szívesek dolgaikat mielőbb rendezni. Legyek már egyszer abban a helyzetben, hogy egész lélekkel és igazán jó kedvben írjak az amerikai magyaroknak. A Dongó is, meg ezután következő írásaim is szebbek, jobbák és értékesebbek lesznek, ha jóindu-

latot látok azok részéről, akiről és akiknek írok.

Ebben az ügyben ez az én utolsó széláram az amerikai magyarokhoz, akiktől függ az, hogy én továbbra is megmaradjak-e velük, vagy nem.

Magyar szeretettel

KEMÉNY GYÖRGY

CSAK MAGYARUL

MEGHIVO

A Chromei ifjusag 1922-ev Julius 29 en A Kaklin halban zarohru tanczmulatsagot

rendez melyre a kívül cimzettet tisztelettel meghivja a

Rendezosig

BELEPTIDIJ URAKNAK \$.100
HOLGYEKNEK 50c

Ezen meghivo a belepeskor felmutatando

Kezdete este 7 orakor

Vege Soha

MEG—HIVO

A Roman Banyasz Egylet

Tance mulocsag fog tartani Logan avenu Hall Holden koszt es price Augustus 6an

Kezdik 1 ora de ta A Jumai Magyar Banda fog muzikalni.

Tisztelt Kozonseg szivesen meghovunk a Tisztelt Magyarsag Testverek is mind part fogasunk.

Tisztelettel A RENDEZOK

DR. L. H. HERBERT

volt ezredorvos

2225 W. JEFFERSON AVENUE
Detroit, Mich.

VAS ANDRÁS

VERSES MESE A VÁNDORMADARAKRÓL
TIZENKÉT RÉSZBEN.

IRTA: KEMÉNY GYÖRGY.

Az ötezernél több sorból álló hatalmas költői művet a magyar kivándorlásról, édes mindnyájunkról, írta Kemény György.

Ennek a könyvnek meg kell lennie minden amerikai magyar házban.

A gyönyörű könyv ára:

Csinos kötésben, gyönyörű képekkel ..... 2 dollár.

Finom diszkötésben, a szerző sajátkezű aláírásával 5 dollár

Küldje be rendelését a pénzzel együtt erre a címre:

D O N G Ó

1060—25 STREET,

DETROIT, MICH.

Magyar vállalkozások

HAJDANÁBAN a magyar bevándorlás gyerekkorában az volt a magyar bevándorló első és legnagyobb kívánsága, hogy vasöntő (módlis) és esetleg "burdosgazda" lehessen. Majd az egyleti élet kezdődésével az egyleti elnökség után vágyódott minden épkezláb magyar és ha másként nem lehetett, akkor az elnökségéhez alakított egy új egyletet.

Az üzleti élet kezdetével a korcsmárosság (szalonosság) volt az amerikai magyar vágyának netovábbja. El is szaporodtak a magyar egyletek és a magyar korcsmák úgy, hogy csupa gyönyörűség. A korcsmárosság után következett a bankárság. A bankár urak is gomba módra elszaporodtak s az amerikai magyarság sokszor keserűen csatlakozott egyes bankár urakban, akikre véres ve-rejtéssel szerzett vagyonkáját rábizta. Az ugynevezett "futó bankárok" sok-sok pénzét elvittek az amerikai magyaroknak, de azért még a saját kárán sem okult a magyar.

A magyar bevándorlás nekilendítésével szaporodni kezdtek az amerikai magyar ujságok. Mindig keserves kenyér volt ugyan a magyar ujságcsinálás, de azért egyre akadtak merész vállalkozók, akik azt gondolták, hogy legalább is kiesnék a világ feneke, ha ők nem csinálnának ujságot.

Az igazi amerikai ipari életbe való beilleszkedés csak nagyon lassan következett be az amerikai magyaroknál. A szükség azonban

erre is rákényszerítette őket, mert a korcsmárosság fénykora lehatárolt a "szárazság" beálltával, a bankárság sem a régi jól jövedelmező foglalkozás, a magyar ujságokból soknál is több van, így tehát valami újat kellett keresni.

Régebben is voltak amerikai magyar vállalatok annyiban, hogy egyes gyárak megalapozói, vagy vezetői magyar emberek voltak, de a vállalatok nem voltak kifejezetten magyarok. Az utóbbi időben erősen szaporodnak a kifejezetten amerikai magyar iparvállalatok és az amerikai magyarság ipari téren is igyekszik beleilleszkedni a nagy amerikai versenybe.

Ezekről az amerikai magyar iparvállalatokról sorozatos cikkekben fog megemlékezni a Dongó, mert az amerikai magyarságnak így módon való nekifutása a legfontosabb az amerikai magyarság történetében. Ezek a magyar vállalkozások fontosabbak mindannál, amit eddigelé az amerikai magyarság alkotott.

A jövő számban a detroiti magyar iparvállalatokról lesz említés a Dongóban.

FÖBURDOS

Emberek, halljunk szót
Végig az országban;
Mert szívet derítő,
Biztató ujság van:
Szörnyen örülhetnek
A pipás emberek,
Nem kell már szívniok
Káposzta levelet
A Föburdos-dohány
Illatos, zamatos,
Töle a pipázó
Sose lesz bánatos.
Föburdos dohánynak
Egy kvóder az ára,
Aki megkóstolta:
Arát nem sajnálja.

A Föburdos dohány egyedüli árusítója:

J. Fried és Testvérei

269 1/2 PEARL STREET
NEW YORK.

A FÖBURDOS-DOHÁNY ÁRA:
CSOMAGONKINT 25 CENT.

VEGYES HIREK

A magyarok marhákat szállítanak az olaszoknak szövött árukért. No, innen is lehetne szállítani eleget még pedig minden viszonzás nélkül.

A törökök úgy kiporolták a görögök nadrágját, hogy az egész ántántnak megfájdult a feje.

A kis ántánt újabb katonai szerződést kötött Magyarországgal. Ezek a "kis piszkos"-ok folytonos katonai szerződésekkel festik falra az ördögöt.

A Dongó hátralékosai bizonyára azt várják, hogy a Héjjas ügynökei menjenek majd hozzájuk kollektálni.

Az angol esatornát akarta átuszni egy Tóth Károly nevű amerikai magyar, de nem sikerült a kísérlet. Nem is csoda, mert hiszen hogy is férhetne össze az angol víz egy magyarral, aki amellett amerikai és ráadásul Tóth.

Az elnök felesége nagyon beteg. Állítólag a sztrájkok miatt való aggodás tette beteggé. De hiszen az egész ország is beteg lett a sztrájkoktól.

Állandóan házasítják a volt német császárt. Ugylátszik, hogy még nem állott be nála a fegyverszünet.

SZIVES TUDOMÁSUL

DANTE-n (Va.) Szabó István ur a Dongó beteglátogatója. Ajánljuk őt az ottani magyarság jóindulatába.

HONFITÁRS!

Hát csakugyan szólópréssel kell beled kinyomni a betegeket?!

PÉCSI JÁNOS

HUS- ÉS FÜSZER-
ÜZLETÉBEN

mindig friss hus és fűszer áru
vásárolható.

543 S. YALE STREET
Phone: Cedar 2156

W. H. SCHWARTZ Első magyar
ügyvéd és hit-
tes közjegyző
Ohio államban, 512 Society for Savings
épületében, Cleveland, O.
Telefon: Cuhahoga central 3350—R
Bell Main 5720.

Irodalom-pártolók

Kemény Györgynek "Vas András" című nagy költői művere a következők fizettek elő:

Ágni István Detroit, Ambrus András Plymouth, Ambrus Márton Plymouth, Aschenbrenner László New Haven.

Rev. Bogár L. Toledo, Rev. Borsos István Detroit, Bacher J. A. Philadelphia, Bartko András Cleveland, Dr. Baback M. E. Johnstown.

Csernai István Sagamore.

Drozdik János Boswain, Drosdick Mihály Hazleton, Duschinszky Jenő Detroit.

Eöry Pál Detroit.

Dr. Farkas Géza Toledo, Fodor K. József Aurora,

Dr. Gerster Árpád New York, Gegus József Detroit, Gegus János Detroit, Gegus Imre Detroit, Gribóczky Lajos Vintondale, Gerenday M. Trenton, Günsberg Lajos Detroit.

Dr. Herbert Leo Detroit, Dr. Harányi Sándor Pittsburgh, Horváth István Plymouth, Horváth B. Lajos Milwaukee, Hauk Jenő Detroit, Hornyák Gergely Detroit.

Jakab István Cleveland.

Konta Sándor New York, Kiss Emil New York, Kiss Gábor McKeesport, Kőrösfőy János Alliance, Kocsisák István Lorain, Rev. Kovács Jázon Meriden, Rev. Kovács M. István Cleveland, Kecán Sándorné Columbus, Rev. Kovács Lajos Detroit, Rev. Komjáthy Ernő Bridgeport, Kozell József Pittsburgh, Rev. Kovács Kálmán McKeesport, Kar János Detroit. Láng Jenő Himlerville, Loew N. Vilmos New York.

Megulesz János Trenton, Molnár István Toledo, Mihályi Z. Glenfield, Marcsis Péter Plymouth, Mokray Testvérek Passaic, Magyar Klub McKeesport.

Németh János New York, Novák Ferenc Detroit, Nyers István South Bend, Nagy Ádám Trenton, Novák István South Norwalk, Németh D. D. South Bend, Nyerges Testvérek Cleveland.

Ónody A. B. Buffalo, Orosz Antal Trenton.

Pálfi István Detroit, Petrás Lajos Cleveland, Parobek A. Trenton, Mrs. H. Prokopp Grosse Isle, Pintér György Cleveland, Poremba József Mt Carmel, Pécsi János Detroit, Piriczky Mihály Bridgeport.

Rizsák János Passaic, Ranky Bertalan Homestead, Reshán István Joliet, Dr. Rosenberg E. Cleveland.

Rev. Szabó László Franklin, St. i-

ner S. József New Kensington, Szalay Nándor St. Paul, Soltész József Detroit, Stoltz Márton Trenton, Sovak J. Ham.

Rev. Tóth Mihály Detroit, Toyzán Antal Bay City, Trilecz Béla Canonsburg.

Ujhelyi István Lorain.

Vas András Racine, Vasko János Trenton, Rev. Volenszky Nestor Pittsburgh, Vince András Lynch Mines, Vargha A. L. Detroit, Vellner Jenő Philadelphia, Völgyi Gyula New York.

Weizer János Cleveland, Weiss Mór Detroit.

Ezután minden számban közöljük azok névsorát, akik előfizetnek a legnagyobb terjedelmű magyar költői elbeszélésre. Lásza az amerikai magyarság, hogy kik törődnek itt a magyar irással.

BÁNYÁSZOK FIGYELMÉBE.

West Virginia, Virginia és Kentucky államokban MORVAY B. LAJOS ur fel van hatalmazva a Dongó betegeknek felvételére.

A KIVÁNDORLÁSÓL

szól Vas András, Kemény György nagy költői műve. Rendelje meg mielőbb ezt a nagyszerű művet a Dongónál.

MAGYAR

TEMETKEZÉSI

VÁLLALAT

ÉS KOPORSÓ RAKTÁR

Temetéseket elvállal a legfényesebbtől a legegyszerűbbig a legjutányosabban

BICZÓ ÉS TÁRSA

2243 WEST JEFFERSON AVE

DETROIT, MICH.

— Telefon: Cedar 175 —

MAGYAR MUNKÁSOK FELVÉTELNEK

TAGNAK AZ AMERIKAI MAGYAR SEGÉLYZŐ SZÖVETSÉGBE

heti betegsegélyre, csonkulási segélyre, félsegélyre, aggkori segélyre és haláleseti biztosításra. Beállási díj 2 dollár, havidíj korszerint.

NŐK ÉS GYERMEKEK IS FELVÉTELNEK.

Amerika legbiztosabb alapon működő egylete.

Érdeklődők irjanak az alábbi címre, ahonnan azonnal megkapják a választ:

Amerikai Magyar Segélyző Szövetség

1412 STATE STREET,

BRIDGEPORT, CONN.

Hátralékosok figyelmébe

Hosszu időn át türelmesen vártunk a sztrájkok és munkanélküliség miatt azokra, akiknek lejárt az előfizetésük. Nagy önmegtartóztatásba került ez, de nem akartuk a lapot beszüntetni azoknak, akik a saját hibájukon kívül nem fizethettek. Most a sztrájkok megszűntek, a legtöbb ember dolgozik és most már mi is elvárjuk az előfizetést. Reméljük, hogy a hátralékosokban is lesz magyar becsület, mint ahogyan volt a Dongónál.

MAGYAROM!

Héjjas kezeljen téged, ha potyán olvasod a Dongót!

Foreign Grocery Co.

COLUMBUS, OHIO

Columbus legnagyobb, legrégibb és legismertebb fűszerüzlete és mézárzszeke.

PÉNZKÜLDÉS

teljes felelősség mellett napi áron.

HAJÓJEGYEK

minden vonalra Európából, vagy innen Európába.

KÖZJEGYZŐI

okiratok és hazai ügyek gyors, pontos és lelkiismeretes elvégzése. Ohio állam törvényes ellenőrzése alatt működő pénzküldő, hajójegy és közjegyzői iroda.

TRAUTMAN VILMOS

ÉS GAAL SÁNDOR

TULAJDONOSOK

1930 SO. PARSONS AVENUE

COLUMBUS, OHIO

BORZALMAS ÁLOM

VIDÁM TÖRTÉNET.

Irta: Szécskay György

A mosdóhoz léptem tehát. Persze hűségesen követett. Azonban haragra lobbantam, mert — mint rendesen a szállodákban — itt is családias ért: hiába nyitottam meg a melegvizes csapot, abból is csak hideg víz folyt éppen úgy, mint a másiktól, a hidegvizes csapból. Dühösen nyomtam meg a csengő gombját, hogy meleg vizet kérjek az inástól. A csöngetésre az mihamar megjelent, de minden haragom elmúlt, mikor — bár borra való reményében — alázatos farkbillentéssel köszönt be hozzám és készségesen ajánlkozott a meleg víz beszoigáltatására.

Közben nadrágom után nyultam. Azonnal láttam, hogy azon hátul is, gonddal kivarrott lyuk van — farkam számára. Mikor már fölöltöztem és minden, a székre helyezett, ruhadarab rajtam volt, még egy — szürke selyemszövetből készült — tokot láttam ott. Gondolkoztam hogy az vajjon mire való? Hirtelen az jutott eszembe, hogy — esernyők. De hiszen én sohasem szoktam az esővel szemben esernyővel dacolni, tehát nincs is esernyóm... Ahá! ez a farkam tokja. Úgy is volt, farkantyú volt. Igaz, hogy legalább huszonöt percet vesztettem, míg gondosan ráhuztam farkamra de — mondhatom — pontosan ráillett. Még csak egy ránc sem csufította el, mert sem a keztyű, sem a farkantyú nem szép, ha ráncokat vet. Közben aztán eszembe jutott hogy az elegáns szürke selymfarkantyút az előtte való napon vásároltam, öt dollárért, hogy egyezzek nemrégiben vásárolt szürke ruhámmal. Most már tudtam, hogy szerény — összesen három öltözetből álló ruhatáramban három farkantyú van: egy szürke, egy fekete és egy barna. Téli farkantyúmat, kiszolgált téli kabátommal együtt, nemrégiben adtam el a zsidárusnak, bár a Salvation Army is kérte tőlem a kopott ruhaneműeket, farkantyukat. Egyben kajánul gondoltam arra, hogy bár a farkantyúk ára, férfiak részére, a leg-egyszerűbbeket tekintve is, egy és öt dollár között váltakozik és így az is nagy terhet jelent szerény bevételime tekintve, de mennyi pénzt kell adnia csak farkantyúkra például a szegény yorki hercegnek, aki mind-össze potom évi ötvenezer dollárból kénytelen megélni, ha azt akarja,

hogy mintegy százötven rend ruhájához méltó farkantyú legyenek. Igazán nem lehet csodálni, ha — éhbére miatt — kénytelen lesz valamelyik husfejedelem vagy amerikai faggyukirály többmillió leányát ol-tárhoz vezetni.

Ilyen gondolatok közepette végre utrakészen állottam. Levonultam. A szálloda előcsarnokában az alkalmazottak — unalmukban — farkukkal foglalkoztak: simogatták, sodorgatták azokat s nem csoda, ha még farkukat sem billentgették felém. Kiléptem az utcára. A járdán éppen egy ur jött velem szemben. Elegánsan volt öltözve. Szájában jószagu szivar füstölt, farka — hóna alá kapva — előre kunkorodott és a hamut, szivarja végéről, hanyag előkelőséggel, farka hegyével verte le. Ez tetszett nekem, gondoltam, magam is megkísérlem ezt. Szivart vettem tehát elő, rágyújtottam és ez az elegáns hamuverési művelet nekem is elég jól sikerült bizonyoságul hogy magamnak is volt ebben már némi gyakorlatom.

A sarkon, ahol a villamosra várni megállottam, szánalommal láttam, hogy egy csonkafarkú koldus állott, farkának csonkaságát mutogatva a járó-kelőknek. Sietve nyultam zsebembe és egy tizcentest kotorásztam elő számára. Csonka farkának alázatos mozdulásával köszönte meg az alamizsnát.

Ujságot vettem. A lap első oldalán mindjárt egy keretes cikk ragadta meg figyelmemet. Érdeklődéssel olvastam el a szenzációs hirt, mely arról számolt be, hogy a nemrég elhunyt Károly exesászár-király, kit országából száműztek, halála előtt készítet végrendeletében — sovány hulláját Magyarországnak, szivét Ausztriának, illetve hálás Bécs városának, farkát pedig — Csehországnak hagyományozta. Csehország nemzetgyűlése azonban kijelentette, hogy az exkirály farkát nem helyezi el a cseh nemzeti múzeumban, melyben Giskra, Husz, Jánosik és a többi nemzeti hős farka mellé még csak Massaryk államalkotó farka kerülhet csak...

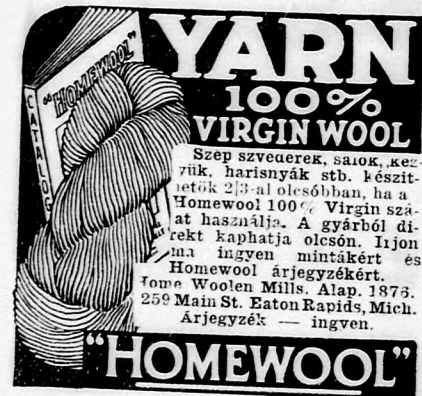
A sportrovatban olvastam, hogy a párisi nemzeti löversenyeken a francia hölgyek a szivárvány színeibe festett farkakkal jelentek meg, gyémántos farokdiszkekkel. Az egyik francia nacionalista lap — hír szerint — panaszkodva említette meg, hogy a

francia hölgyek a gloire színeit immár farkukon sem akarják viselni, inkább a szivárvány színeit viselik, melyek között pedig — német színek is vannak.

A hírek közül még meg kell említenem azt is, hogy Lenin Oroszországban elrendelte, hogy a még le nem gyilkolt és el nem szökött kevésszámú orosz arisztokratáknak és burzsojoknak csak — feketére festett farkukkal szabad a nyilvánosság előtt mutatkozniuk. Troczkijt pedig, mikor a szovjet seregszemlén megjelent, a jöltáplált, díszbe öltözött, vörösre festett farkú katonák szelvésszerű farklengetéssel köszöntötték. Amerikai misszionáriusok pedig jelentették, hogy az éhező oroszok — éhségükben immár saját farkukat eszik meg.

Miután a villamosról leszállottam, reggelizni tértem be az egyik étterembe. Elbámultam, mert a székeken külön támlák voltak a farkak számára, a mi a berendezés költségeit mindenestre növelte. A fiatal pincérlölgyek kecses farklengetéssel suhantak el mellett. Élvezet volt reggelizni — farkával — billentette meg kalapját, mikor barátját üdvözölte. Nekem nagyon tetszett ez az ügyes farkmozdulat és azt gondoltam, hogy ha fiatalabb volnék, magam is ezzel az udvarias trükkel köszönnék. Az utca másik oldalán egy katona — hanyag mozdulattal — farkát emelte szalutálásra fővegéhez, mikor egy hölgyismerőse mellett robogott el. Ez is nagyon jó volt. Megelégedetten gondoltam el, hogy milyen hasznos dolog a fark a katonák részére, mert ime még akkor is szalutálhatnak, ha mind két kezükben fegyver van.

Megérkezett a villamos. Fölkapaszkodtam rá. A kalauznak régi ismerőse lehettem, mert ime megbillentette farkát, mikor meglátott. A villamosban, az ismerős utasok miközben kezükkel az ujságot lapozták, egymást diszkrét farklegyintéssel köszöntötték a nélkül, hogy figyelmüket az új-

ságtól el kellett volna vonniuk. Részemről azonban, alig hogy leültem, már is bajba kerültem: szomszédom farkára ültem. Rám szólt, hogy ülnék a saját farkamra. Engedelmet kértem tőle és figyelmesen toltam félre farkát.

A lap olvasásába merültem. Egyik szenzáció a másik mellett. Ime néhány cím:

A törökök ismét ötven (?) millió örményt fosztottak meg farkuktól.

Lloyd George az irek farkára hágott.

A francia parlamentben az ellenzéki képviselők farkukat rázták Poincaré felé.

Poincaré — tetszést keltve — kijelentette, hogy a hadisarcot behajtja a németeken, ha minden német farka is rámege erre.

A románok lepörzsölik az uralmuk alá jutott nemzeti kissebbségek farkát.

A csehek, a tótok elégedetlensége miatt, kezdik elveszteni farkukat.

A szomszédom szocialista lapot olvasott. Belelesve láttam egy dühös cikket, mely lázadózva jelentette, hogy a profitéhes kapitalizmus azt követeli, hogy a proletárok ne csak kezükkel, hanem farkukkal is dolgozzanak és szaporítsák a profitot. A politikai torzkép azt ábrázolta, hogy a demokrata és republikánus párt egymás farkát birizgálja, csipkedi.

Mindezeket persze érdeklődéssel néztem, olvastam. De érdekes volt a törvényszéki rovat is. Itt arról számolt be a lap, hogy a rendőrség az egyik betörőbandát letartóztatta. Két betörő azonban megszökött még pedig úgy, hogy műfarkát a rendőrök kezében hagyta és elszaladt. A válópörökről szóló tudósítások között többet láttam, melyek elmondották, hogy a bíró elválasztó végzéseket hozott olyan esetekben, mikor a férj feleségét — farkánál fogva — hurcolta körül lakásukban. Egy férj azért kapott kedvező ítéletet, mert felesége — bizonyítottan — lenge farkának ápolására költötte a szegény férj egész keresetét.

A hírek között autószerenesétlenségekről olvastam, mikben emberek farkukat veszítették el. Aggódva vettem elő zsebemből egyetlen alapszabálykönyvecskéjét, de megnyugodva olvastam, hogy a sokféle kedvezmény mellett, az egylet még farkok elvesztése esetén is fizet kétszáz dollár

csonkulási díjat. És ime a tagtársak elégedetlenek!

A lap irodalmi, színházi, tudományos rovatában olvasott új művek között ilyen címeket is olvastam:

“Kétfarku ember”. — “A föláladozott farkok”. — “Az ó-kor és középkor farkkulturája”. — “Egy farkinca költészete”.

A hirdetési rovat is elég érdekes volt. Az egyik hirdetés csalhatatlan kurát ajánlott reumás, dugóhúzó alakra csavarodott és elvékonyult farkakra. A másik hirdetés azt jelentette, hogy előregedett farkakat olesón tesz ismét ruganyosokká. Több farkkozmetikai, farkpörsenéseket eltávolító, farkat bársnyos tapintásúvá tevő szer hirdetését is láttam. Kéretes hirdetésekben ajánlották magukat elsőrendű farkospeciólisták is. Az egyik hirdetés szenzációs találmány forgalombahozatalát harsogta az olvasó felé:

“Nincs többé nehéz gummifarok! Valódi, alumíniumcsigolyákból összeállított, könnyen emelhető műfarkakat készítek!”

(Vége következik.)

A HALÁSZOK

Három west pullmani bodi gyakran eljárt halászgatni, de nem volt szerenese, mert mindig üres tarisznyával és üres holdvilágos üveggel tértek haza a halászkok hal nélkül. Végre is az egyik bodi elhatározta, hogy majd ő belemegy a vízbe és kézzel fogja a halakat: nem veszik majd észre a halak, merthogy egy kicsit napsütött az ábrázata. A halászó helynél csak úgy ruhástól vízbe ugrott a bodi, aki elfeledte, hogy nem tud uszni, bár odahaza a falujánál folyik egy nagy víz. Mikor a bodi hirtelenül eltűnt a vízben, a másik két bodi megijedt és hirtelen mártogatni kezdte a horgokat a halász bodi után. Nagysokára ki is horgászták de kalap nélkül és kirázták belőle a sok vizet, amit halászás közben megivott. Mikor a halász bodi kissé magához tért, megesküdött, hogy többé nem megy halászni, de még azt a helyet is kerülni fogja, ahol a halak élnek.

RENDKIVÜLI AJÁNLAT!

Megegyezésre jutottunk a havonta megjelenő
CURRENT HISTORY

című hatalmas new yorki havi folyóirattal, amely Amerika legnagyobb havi folyóirata, hogy

A DONGÓ ELŐFIZETŐI

kedvezményes áron kapják a “Current History”-t, vagyis a

Current History előfizetése ..... 3 dollár
a Dongó előfizetése ..... 3 dollár

A két lap előfizetése együtt 6 dollár, de aki 1922 november 10-ig beküld a Dongóhoz 5 DOLLÁRT, az egy évig kapja a két lapot.

Akinek gyermekei vannak, vagy aki maga is olvas angolul, az mindenesetre használja fel a kedvező alkalmat.

**AZ ÚJ EURÓPA MAPPÁJÁT MINDENKI INGYEN
KAPJA MEG RÁADÁSUL, AKI BEKÜLDI
AZ 5 DOLLÁRT.**

A 30 éves Bridgeporti Szövetség

HARMINC évvel ezelőtt alakult meg Bridgeporton, az akkor még fejlődése kezdetén levő magyar telepen, a később annyira közismertté lett Magyar Betegsegélyző Egyletek Szövetsége. Néhány bridgeporti és south norwalki magyarnak jutott eszébe, hogy a magyar egyleteket szövetséges társakká tegyék, haláleseti összeget fizető alapon. Ez a bridgeporti Szövetség lett az első magyar egyesülés, melynek az volt a célja, hogy a meghalt magyarok hátrahagyott családját segítse.

Igen kezdetleges módon kezdte működését, mert fő irányelv egyedül a jószívűség volt. Annyit kért a tagoktól, amennyi az özvegyeknek és árváknak kellett. Ilyen formában csak addig tudott sikerrel működni, amíg a segélyezés nagyobb mérvű nem lett. Az általános ügyeit a konvenciók végezték; így a konvenciók a Szövetség útján lettek az amerikai magyarság intézményes tényezői. Melyik nagyobb egylet nem konvenciózott azóta?

A harminc év alatt a Szövetség is átesett a magyar egyletek küzdelmein. Volt idő, mikor a leglelkesebb hívei is azt hitték, hogy tönkre megy, működését be kell szüntetni. Az utolsó konvenciója óta azonban váratlan módon megerősödött, s ma a legerősebb alapon működő magyar testület. Az is igaz, hogy az az utolsó konvenció, melyet 1917-ben tartottak, elhatározta, hogy ne legyen több konvenció és azóta kapott lábra az addig betegskedő testület.

A testület július havi értesítőjében érdekesen mutatja ki Walkó János titkár, hogy miképpen alakult át a halófélben levő Szövetség erős, egészséges testületté. A kimutatás tanúsága az, — hogy az egyleteknek is haladni kell a korrallal, alkalmazkodniok kell a rájuk vonatkozó törvényekhez, mert csak úgy lehet jövőjük, úgy kerülhetik el a megsemmisülést. A számadatokból idézzük az érdekeseket és tanulságosokat:

Harminc éves működése alatt 11.360 amerikai magyaron, illetve azok családján segített a Szövetség. Tehát már több tagjának fizetett segélyt, mint amennyi jelenleg van. Csak haláleseti összeget fizetett 2156 tag után. — Ezek legnagyobb része akkor jutott nagyobb összegű pénzhez, a mikor a Szövetség ezer dollárját megkapták. Akárhány amerikai magyar vagyonának ez vetette meg az alapját.

A Szövetség által kifizetett segélyek összege meghaladja a 2 és félmillió dollárt. Ha elgondoljuk, hogy az amerikai magyarság soha, semmi-féle közügyre nem tudott ennyi pénzt összehozni, bizony igen nagy összegnek látszik.

Hozzá vagyunk szokva, hogy az egyleti kimutatásokban csak ezres, nagynéha tizezres tételeket látunk. A Szövetség kimutatásaiban százazreszek a tételek és az évi forgalma félmillió dollár. És ilyen üzlet vezetésében alig van féltucat tisztviselő, akiknek az összes fizetése nem haladja meg az ötezer dollárt.

A nagy teljesítmények mellett is sikerült a Szövetségnek számottevő tartalékokat gyűjteni a jövő biztosítására. — Összvagyonra meghaladja a félmillió dollárt, amiből vagy 90.000 dollárt kezel itt és odaát lakó magyar árvák részére. — Tartalék-tökéje olyan arányban van a tagsági okmányokkal, hogy minden 1000 dolláros okmányra van 60 dollár készpénz-fedezet, ami egyetlen egyletnél sincsen.

Ha ezeket átgondoljuk, meg kell állapítanunk, hogy az amerikai magyarságnak sok elhibázott dolga mellett sikerült egy olyan intézményt is teremteni, amelyik betöltötte célját a multban és meg fogja állni helyét a jövőben is.

Sokszor életkérdés az amerikai magyar családjára, hogy tartozik-e egyletbe, vagy nem? — Aki a bridgeporti Szövetséghez tartozik, az biztos lehet benne, hogy levette családjá fejről ezt a nehéz gondot. Viszont megérdemli az amerikai magyarság pártfogását a Szövetség is, mely harminc éven keresztül ilyen híven töltötte be hivatását.

WEISS MÓR

HAZAI ÓRÁS és ÉKSZERÉSZ

THE JEWELER

7902 West Jefferson Avenue

**Detroit, Mich
ELAD NAGYBAN ÉS KICSINYBEN**

FIGYELEM!

Tudomására hozzuk a

DONGÓ ELŐFIZETŐINEK,

hogy akinek ügyes bajos dolga van

MAGYARORSZÁGON,

de különösen Budapesten, annak dolgát elintéztetjük a Dongó

BUDAPESTI MUNKATÁRSÁVAL

aki megbízható, derék magyar ember.

Aki bármit meg akar tudni, aki ügyesbajos dolgát el akarja intéztetni, aki valamit rendelni akar Magyarországból, az irjon hozzánk bizalommal és ügyét pontosan, lelkiismeretes elintéztetjük.

Tessék erre a címre írni:

Dongó

1060—25th STREET,
DETROIT, MICH.

TALÁNY

MI EZ?

Bör **Vir** ág ág
tő ág ág

A megfejtés díja: egy szép könyv.
A megfejtés beküldésének határideje:

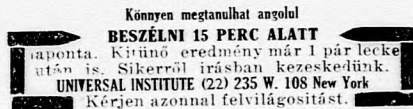
1922 október 5.

Jóraláló magyarok

Ujabbán a következő jóraláló magyarok szereztek előfizetőket a Dongónak:

Novák Ferenc Detroit, Tóth Károly Bethlehem, Papir E. és Tóth Péter Pittsburgh, Nagy József Bethlehem, Naményi B. L. Buffalo, Horváth B. Lajos Milwaukee, Bazsó András Cleveland, Keczán Sándorné Columbus, Laky Béla Chicago, Rev. Kovács János Meriden, Naményi B. L. Buffalo.

Fogadják a Dongó köszönetét.

A Dongó megbizottai:

CLEVELAND, O. Bazsó András; west side: Kovács József.
LORAIN, O. Farkas József.
YOUNGSTOWN, O. Mihók Sándor.
CHICAGO, ILL. Andaházy A. Sándor.
E. CHICAGO, IND. Naményi J. K.
BUFFALO, N. Y. Naményi B. L.
CANTON, O. Tolvay Lajos.
COLUMBUS, O. Keczán Sándorné.
DAYTON, O. Bartos J. János.
ST. CLAIRSVILLE, O. Kovács János.
BEAVERFALLS, PA. Prékop István
DUQUESNE, PA. Sáros M. J.
LEECHBURG, PA. Takács András.
ALLIANCE, O. Novák Elemér.
NEW BRUNSWICK: Dusik István.
WINDBER, PA. ónodi János.
PACINE, WIS. Buzogány Péter
SO. BEND, IND.: Császár Pál.
NEW HAVEN, CONN. Tóth János.
AURORA, ILL. Fodor K. József.
CHROME, N. J. Jakab István.
PHILLIPSBURG, N. J. Horváth József.
PASSAIC, N. J. Tóth Pál.
PERTH AMBOY, N. J. Orvecz Imre.
TRENTON, N. J. Papp Ferenc.
WHARTON, N. J. Koleszár János.
NEW YORK. Demeter K. József.
BETHLEHEM, PA. Tóth Károly.
GARY, W. VA. Kotrocó L. György.
LYNCH MINES, KY. Szónoczkó József.
ST. LOUIS, MO. Szabados Zoltán.
MILWAUKEE, WIS. Fodor R. D.
DEVON, W. VA. Kabai János.
ALPHA, N. J. Márton József.
PATAMUNTON, PA. Vörösmarty János.
CARTERET, N. J. Gyüre Lajos.
PITTSBURGH, PA.: Tóth V. Péter
SOUTH BEND, IND. Császár Pál.
DANTE, VA.: Szabó István.
WEST VIRGINIA: Dr. Fényes Lajos.

DETROITI DOLGOK

MINAPÁBAN nyugodtan ballagott hazafelé az egyik bodi, amikor is utközben nekirohant egy mérges kutya és ugyanesak kapkodott a bokái után. A bodi dühös lett, felkapott egy jókora követ és kupán akarta billenteni a kutyát, csak hogy nem jól célzott s az elpattanó kő belerepült egy nagy ablaküvegbe és gyönyörűen kilyukasztotta. Harminc dollárt fizetett a bodi az új ablaküvegért és emiatt való dühében megfogadta, hogy bosszút áll a kutyán.

Következő alkalommal újból ugatni kezdte a kutya és a bodi nem kapott már követ, hanem szembeszállt a kutyával és belé akarta fojtani a szuszát. A kutyának azonban nem tetszett ez a sommás eljárás, nekidőlt fogaival a bodi két kezének és alaposan beléjük mártogatta éles fogait. A bodi sokáig pólyában hordta a kezét és megtanulta a saját kárán, hogy mégis csak legjobb, ha az okosabb enged.

Az egyik miszter téglával veri a mellét azok előtt, akik nem ismerik és szörnyen dicsekszik, hogy ő mindenkinek kiveri a szemét pénzzel. Azt is nagyon híreszteli, hogy neki emeletes "ortermebil"-je van még pedig olyan, hogy Rakodfele is elsápadna az irigységtől, ha meglátná. Akik azonban a dolgokat ismerik, azt mondják, hogy a miszternek otthon kuss a neve. Az apai és anyai örökségét kikapta egyszerre és az emeletes "ortermebil"-en nemcsak hogy nem parádézhat, de még nem is alhat benne, pedig ugyancsak ráférne, merthogy a házban nem szabad aludnia s így az első vagy a hátsó "porcs"-on gubbaszt a Bodri kutyával. Hát így van az, ha valakit nagyon szur a zab mások előtt, otthon azonban senki a neve s még a kutyának is több szava van, mint neki.

ÉRTESÍTÉS

JAKAB ISTVÁN ur fel van hatalmazva Woodbridge-n (N. J.) a Dongó előfizetések felvételére és nyugtázására.

Clevelandban az öreg Laczkót
Jól ismeri minden magyar.
Keresse föl "drág szalonját".
Ki "száraz" sört inni akar.
Kufferját is elmuffolja
Laczkó truckja nagyon hamar.
LACZKÓ JÓZSEF, 8107 Rawlings.
Cleveland, O. Tel. Princeton 2366-B

A DONGÓ POSTÁJA

Többeknek. A Dongó elmaradásának okát részletesen megírtuk a múlt számban.

T. B. G. A küldött dolgot kidongjuk.

J. S. Mindent nem lehet egyszerre kidongani. Ebben a számban közöljük.

M. J. Várjuk azokat a sokszor beígért betegeket.

N. J. A betegeket köszönettel vetjük, a históriát kidongjuk.

M. P. Muffolnak lesz rá gondja.

L. F. Megmondhatná Andreánszky-nak, hogy küldje be az egy év előtt felvett betegeket.

N. M. Tessék csak beküldeni azokat a betegeket, mert a Dongó nem hitelintézet.

F. P. A biztatásokból már nagyon kijutott, de a betegekből nem.

K. L. Bajával forduljon Héjas Ivánhoz, ő majd rendbehozza.

V. V. Ne prédikáljon már annyit, de fizessen.

Több dolgról máskor szólnuk.

(Az "Amerikai Magyar Ujság"-ból)

WOODBRIDGIEK FIGYELMÉBE.

Behány Antal nincs felhatalmazva a Dongó előfizetések felvételére. Hogy miért nem, azt majd megírjuk később.

HALÁL ELLEN

NINCS ORVOSSÁG — MONDJA A RÉGI PÉLDABESZÉD

Amelyik clevelandi magyar háznál a Halál kopogtatott, jusson eszükbe

THE JAKAB CO.

magyar temetésrendező és balzsamozó intézete, amely a legjobban berendezett a városban.

Betegszállító kocsik állanak rendelkezésre. Lakodalmakra és keresztelőkra a legjobb gépkocsikat tartja.

8923 BUCKEYE ROAD

CLEVELAND, OHIO.
MINDKÉT TELEFON.

DECEMBER

TÉLELŐ. 31 NAP

KARÁCSONY HAVA
RÉGENTE: BAK HAVA

A hó és hét napjai	Róm. katolikus naptár	Protestáns naptár	Új görög (görög kath.) naptár	Nap	
				kelte	nyugta
1 Péntek	Eligius pk., Elza	Elza	Nahum	7.27	4.10
2 Szombat	Bibiana vt. †	Aurél, Arani a	Habakuk	7.28	4.10
49. Vas. Urjövét I. vas. Kath. ev. Jelek lesznek a napban. Luk. XXI. 25-33. — Prot. ev. Maté XXI. 1-9; olv. Róm. XIII. 11-14. — Új gör. ev. Az esztelen gazdagról. Luk. XII. r. 66. sz.					
3 Vasárnap	A. 1. Xav. Ferenc	A. 1. Olivia	A. 26. Szofon	7.29	4.09
4 Hétfő	Borbála sz. vt.	Borbála, Betti	Borbála vt.	7.30	4.08
5 Kedd	Sebők	Vilma	Szabbasz	7.31	4.08
6 Szerda	Miklós pk.	Miklós	Miklós	7.32	4.07
7 Csütörtök	Ambrus ea.	Ambrus	Ambrus	7.33	4.07
8 Péntek	Mária szpít. fog.	Mária fogant.	Patáp	7.35	4.07
9 Szombat	Leocadie, Estike	Natalia, Liliom	B. A. fogant.	7.36	4.07
50. Vas. Urjövét II. vas. Kath. ev. Midón meghallotta János. Maté XI. 2-10. — Prot. ev. Luk. XXI. 25-36; olv. Róm. XV. 4-13. — Új gör. ev. Egy ember nagy vacsorát szerze. Luk. XIV. r. 76. sz.					
10 Vasárnap	A. 2. Melkiades pr.	A. 2. Juci, B.	A. 27. Mienna	7.37	4.07
11 Hétfő	Damáz p.	Árpád	Dániel st.	7.38	4.07
12 Kedd	Szabolcs	Gabriella	Szpiridion	7.39	4.08
13 Szerda	Lucia vt.	Luca, Lucia	Eusztrát	7.40	4.08
14 Csütörtök	Nikáz pk. vt.	Szilárdka, Tuba	Tirzus	7.41	4.08
15 Péntek	Valerián pk. †	Valéria	Eleutér	7.42	4.08
16 Szombat	Albina sz. vt.	Etel	Aggeusz	7.43	4.08
51. Vas. Urjövét III. vas. Kath. ev. A zsidók papokat és levitákat küldtek. Ján. I. 19-28. — Prot. ev. Maté XI. 2-10; olv. Kor. I. 4. 1-5. — Új gör. ev. Jézus Krisztus nemzetség könyve. Maté I. r. 1. sz.					
17 Vasárnap	A. 3. Lázár pk.	A. 3. Lázár	A. Dániel p.	7.44	4.08
18 Hétfő	Grácián pk.	Augusztá	Sebestyén	7.45	4.08
19 Kedd	Orbán p.	Comodé, Viola	Borifác	7.45	4.08
20 Szerda	Teofil kb. ††	Teofil	Ignác vt.	7.46	4.09
21 Csütörtök	Tamás apost.	Tamás	Juliánna	7.47	4.09
22 Péntek	Zenó vt.	Zenó	Anasztázia	7.47	4.09
23 Szombat	Viktoria	Viktória	Krétai 10 vt.	7.48	4.10
52. Vas. Urjövét IV. vas. Kath. ev. Tiberius császár uralkodásának 15. esztendejében. Luk. III. 1-6. — Prot. ev. Ján. I. 19-28; olv. Filip. IV. 4-7. — Új gör. ev. Jézus Krisztus fogantatásáról. Maté I. r. 2. sz.					
24 Vasárnap	A. 4. Ádám, Éva	A. 4. Ádám, Éva	A. Kar. el böjt	7.48	4.11
25 Hétfő	Nagykarácsony	Karácsony	Nagykarácsony	7.48	4.11
26 Kedd	*István első vt.	István vért.	Istensz. M.	7.49	4.12
27 Szerda	János aps. ev.	János	István fődiák.	7.49	4.13
28 Csütörtök	Aprószentek	Kamilla	Több ezer vt.	7.49	4.13
29 Péntek	Tamás pk. vt. †	Závid	Aprószentek	7.49	4.14
30 Szombat	Anisz, Anizia	Zoárd, Biborka	Anizia vt.	7.50	4.15
53. Vas. Kath. ev. József és Mária Jézus anyja csodálkoznak. Luk. II. 33-40. — Prot. ev. Luk. II. 33-40; olv. Gal. IV. 1-7. — Új gör. ev. Az Úr anygala megjelenik. Józsefnek. Maté II. r. 4. sz.					
31 Vasárnap	A. Szilveszter	A. Szilveszter	A. Melánia	7.50	4.16

Hold fényváltozásai:

- ☾ Holdtölte 4-én 12 ó. 24 p. d. u.
- ☽ Utolsó negyed 11-én 5 ó. 41 p. d. u.
- ☽ Újhold 18-án 1 ó. 20 p. d. u.
- ☾ Első negyed 26-án 6 ó. 53 p. d. e.
- ☾ Földközben 14-én 4 óra d. u.
- ☾ Földtávolban 26-án 5 ó. d. u.
- 1-én a nap hossza 8 ó. 43 p.; a hó 21-ig 21 p. fogy, a hó végéig 4 p. nő.
- Tél kezdete 22-én 3 ó. 57 p. d. u.